

Sandemar, slott och gods

Bygdens största enskilda egendom.

Sandemars slott från sjösidan. Slottet är uppfört i karolinsk stil i trä i slutet på 1600-talet. Sandemar har en av Sveriges bäst bevarade barockträdgårdar efter fransk förebild. Här finns de klippta häckarna, skulpturerna, symmetrin och perspektivet.

Vid början av unionstiden ägdes Sandemar av Tyska Orden i Livland och kom sedan till Erik Axelsson som 1467 övertog Ordens alla egendomar i Sverige. Under 1500-talet är ägarförhållandena okända. På 1600-talet tillhörde Sandemar medlemmar av ätterna Oxenstierna, Bonde och Falkenberg.

Karta från 1772 som visar var Sandemar ligger.

Kungliga rådet och presidenten Gabriel Falkenberg lät på 1690-talet uppföra slottet. Hans brorsbarn sålde 1738 egendomen till lagman Carl Wattrang (död 1749), som gjorde Sandemar till fideikommiss. Från hans sonsöner N. K. och Johan Gustav Wattrang, båda ogifta, övergick fideikommisset 1827 till deras kusins sonson, den då sexårige Carl-Gustav Braunerhielm, som i fjärde led härstammade från Carl Wattrang.

Sandemar blev kvar i Braunerhiemsläkten ända till 2006 då det såldes för 300 miljoner kronor till Karin Nordin Mattson.

Stora delar av den nordvästra delen har i modern tid avstyckats och bebyggts, bl.a. ligger Jordbro Industriområde på gammal Sandemarmark, gården Kalvsvik.

Vill du läsa mer om Sandemar finns här några artiklar. Gårdens mångårige, nyligen bortgångne, kamrer Bengt Olof Bengtsson skrev om slottet och om Ferdinand Braunerhielm, en av de gamla fideikommissarierna,

Bengt-Olof
Bengtsson,

Bengt Olof Bengtsson "Sandemars slott"

Bengt Olof Bengtsson "Ferdinand Braunerhielm"

och Harry Runqvist om egendomens historia. Tänk på att den artikeln är drygt 50 år gammal!

Harry Runqvist "Sandemar-Österbygden"